

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-67/17-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Inge Vezmar Barlek predsjednice vijeća, Eveline Čolović Tomić, mr.sc. Ivica Kujundžića, Lidije Vukičević i Ane Berlengi Fellner, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marine Zagorec, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta u povodu zahtjeva M. Ž. iz P., kojeg zastupa opunomoćenica R. F., odvjetnica u P., u sjednici održanoj 28. studenoga 2017.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

M. Ž. iz P. podnio je ovom sudu zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o cjeniku usluga gospodarenja otpadom (Službeni glasnik Grada Poreča – Parenzo, broj 2/10. i 11/10., dalje: Cjenik) i Općih uvjeta isporuke komunalne usluge skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada (Službeni glasnik Grada Poreča-Parenzo, broj 1/11., dalje: Opći uvjeti), koje je donijelo U. P. d.o.o. za komunalne poslove. Budući da se zahtjevom osporava zakonitost dva akta, predmeti su razdvojeni tako da je u ovom predmetu Sud ocijenio zakonitost Cjenika, dok je u predmetu poslovni broj: Usoz-68/17 riješen zahtjev za ocjenu zakonitosti Općih uvjeta.

Uz zahtjev je podnositelj dostavio račun za uslugu gospodarenja otpadom broj 2433/5/1 od 28. travnja 2017. kojim je kao vlasnik obrta obvezan na plaćanje usluga gospodarenja otpadom za restoran u P., ... Navodi kako je zadužen za kantu od 1100 litara s brojem pražnjenja dva puta tjedno, čime smatra da su povrijeđena njegova prava i obveze budući da ima kantu od 240 litara koja se prazni dva puta tjedno. Ističe kako je na temelju Cjenika njegov ugostiteljski objekt razvrstan u grupu VI, kojoj se dodjeljuje spremnik od 1100 litara i naknada se obračunava prema volumenu spremnika te da je donositelj akta, U. P. d.o.o., dostavila obavijest od 20. svibnja 2010. kojom je pozvala korisnike usluga gospodarenja otpadom da usklade potrebe korištenja velikih i drugih propisanih spremnika sa svojim stvarnim potrebama u skladu s Cjenikom. Smatra da je obračun usluge prema veličini spremnika od 1100 litara protivan obračunu kriterija količine predanog otpada zbog čega je podnio prigovor donositelju akta, međutim i dalje mu se obračunava usluga gospodarenja otpadom prema spremniku od 1100 litara. Navodi kako je Zakon o otpadu (Narodne novine, broj 178/04., 111/06., 60/08. i 87/09., dalje: Zakon o otpadu) propisivao kriterij količine a u odredbi članka 57. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otpadu (Narodne novine,

broj 60/08.) bilo je propisano da se do 31. prosinca 2009. za obračun mogu primjenjivati i drugi obračunski kriteriji, dok je nakon dana 1. siječnja 2010. isključivi i jedini kriterij količina. Unatoč tomu što se kriterij količine primjenjuje od 1. siječnja 2010., donositelj je Cjenik donio tek u ožujku 2010. pri čemu je u nadzornom odboru donositelja općeg akta bio E. Š., koji je istodobno bio i gradonačelnik Grada P., u kojem svojstvu je i donio zaključak od 30. ožujka 2010. kojim je dao prethodnu suglasnost na Cjenik. Zaključuje kako se radi o eklatantnom sukobu interesa, a time i o nezakonitom postupanju. Poziva se na odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13., ZOGO) te smatra kako je davatelj usluge samovoljno propisao kriterije – kriterije dodjele spremnika po grupama djelatnosti, nepoštujući kriterij količine predanog otpada propisan ZOGO-om. Smatra da Odluka o komunalnom redu Gradskog vijeća Grada Poreča – Parenzo (Službeni glasnik Grada Poreča – Parenzo, broj 02/13.) nije u suglasju s člankom 30. stavkom 7. ZOGO-om. Ukazuje kako je donositelj akta samostalno donio Opće uvjete protivno ZOGO-u te da je osporenim aktima donositelj neovlašteno i nezakonito odlučivao jer se na temelju odredbe članka 30. stavka 7. ZOGO-a radi o materiji koju je nadležno regulirati isključivo predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Smatra kako je donositelj akta sukladno odredbi članka 33. stavka 5. ZOGO ovlašten Cjenikom odrediti samo visinu jedinične cijene za masu predanog otpada ili volumen spremnika otpada te Cjenik objaviti na mrežnoj stranici i voditi evidenciju o preuzetoj količini otpada. Poziva se na odluke ovoga Suda, poslovni broj: Usov-13/16 od 28. listopada 2016. i poslovni broj: Usov -3/16 od 28. listopada 2016. i predlaže Sudu da ukine osporene akte.

Donositelj akta u očitovanju na navode zahtjeva ističe kako su akti doneseni u vrijeme važenja Zakona o otpadu dok je ZOGO stupio na snagu 23. srpnja 2013. Na temelju prijelazne odredbe članka 187. stavka 3. ZOGO cjenici koji su doneseni na temelju ranijih propisa važe do primjene cjenika iz članka 33. stavka 5. ZOGO, za donošenje kojih je nužna Uredba Vlade Republike Hrvatske koja nije bila donesena u propisanom roku, odnosno donesena je tek na sjednici Vlade Republike Hrvatske 25. svibnja 2017., na snazi od 1. studenoga 2017. Zbog navedenog smatra neosnovanim pozivanje podnositelja zahtjeva na odredbe ZOGO-a. Iz navedenih razloga smatra neosnovanim i pozivanje na navedene presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske. Smatra da su akti zakoniti sukladno propisima na temelju kojih su doneseni te se poziva na odgovarajuće sudske odluke iz kojih bi to proizlazilo. Predlaže Sudu da zahtjev kao neosnovan odbije.

Zahtjev nije osnovan.

Člankom 5. stavkom 4. tabelarnim prikazom broj 5, grupa VI, Cjenika propisan je kriterij za dodjelu volumena spremnika:

Za benzinske pumpe s ugostiteljstvom i trgovinom, zabavne centre otvorenog tipa, tržnice, trgovačke centre, upravne zgrade, tvornice, autobusni kolodvor, škole, vrtiće i jaslje kapaciteta iznad 100 djece, dom za starije, sportske dvorane, kinodvorane, vatrogasne objekte, dom zdravlja, velika skladišta, velike trgovine, ugostiteljske objekte (restorane, pizzerie, konobe) od 101 m² do 250 m² poslovnog prostora, minimalni spremnik od 1100 l.

Osporeni Cjenik kao i njegove izmjene i dopune, doneseni su za vrijeme važenja Zakona o otpadu i Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 36/95., 109/95., 21/96., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 82/04., 110/04. i 178/04., 38/09., 79/09. i 153/09., dalje: ZKG) koji Zakoni su (u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada na određena odlagališta i komunalnu djelatnost odlaganja komunalnog otpada) prestali važiti stupanjem na snagu ZOGO, odnosno 23. srpnja 2013.

Prema prijelaznoj odredbi članka 187. stavka 3. ZOGO cjenici za komunalne usluge doneseni na temelju ZKG-a u odnosu na komunalnu djelatnost održavanja čistoće, u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada na određena odlagališta i komunalnu djelatnost

odlaganja komunalnog otpada važe do primjene cjenika iz članka 33. stavka 5. ZOGO. Iz navedenog slijedi kako osporeni Cjenik i dalje važi, ali je donesen na temelju ranijih propisa koji, međutim nisu imali identičan kriterij količine obračuna otpada kao što je to propisano sada važećim ZOGO-om, zbog čega su prigovori podnositelja zahtjeva o nesuglasnosti Cjenika sa ZOGO-om neosnovani, kao i pozivanje na presude ovoga suda kojima je zakonitost općeg akta ocijenjena u skladu sa ZOGO-om.

Sukladno odredbi članka 20. stavka 2. ZKG-a visinu cijene, način obračuna i način plaćanja, između ostalog, odlaganja komunalnog otpada, određivao je isporučitelj usluge te je u stavku 5. istoga članka Zakona bilo propisano da se cijena komunalne usluge plaća isporučitelju usluge, a obveznik plaćanja je vlasnik nekretnine ili korisnik kad je vlasnik obvezu plaćanja ugovorom prenio na korisnika.

Odredbom članka 17. stavka 1. Zakona o otpadu bilo je propisano da se troškovi gospodarenja otpadom obračunavaju prema kriteriju količine i svojstvu otpada uz primjenu načela onečišćivač plaća koje je bilo definirano člankom 6. stavkom 1. točkom 1. istoga Zakona tako da posjednik otpada snosi sve troškove preventivnih mjera i mjera zbrinjavanja otpada, troškove gospodarenja otpadom koji nisu pokriveni prihodom ostvarenim od prerade otpada te je financijski odgovoran za provedbu preventivnih i sanacijskih mjera zbog štete za okoliš koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad. U članku 17. stavku 2. Zakona o otpadu bili su propisani kriteriji za obračun količine komunalnog otpada iz kućanstva, dok nisu bili posebno razrađeni kriteriji za obračun količine otpada za druge kategorije onečišćivača, npr. gospodarstvo – obrtnici, mala privreda i ostali, na koje se odnosi osporeni članak 5. Cjenika. Taj članak Odluke u stavku 1. propisuje da se troškovi gospodarenja otpadom za kategoriju gospodarstvo – obrtnici, mala privreda i ostali obračunavaju prema volumenu spremnika te broju odvoza, dok se u članku 5. stavku 4. tabelarnom prikazu broj 5 određuje veličina spremnika prema vrstama djelatnosti i (u određenim slučajevima) prema veličini prostora u kojem se obavlja djelatnost, tako da je veličina spremnika razrađena prema djelatnostima podijeljenim u osam grupa, respektirajući specifičnosti pojedine djelatnosti (i uz određene djelatnosti veličinu poslovnog prostora) i posljedično tome moguću količinu proizvedenog otpada.

Iz svih navedenih mjerodavnih odredbi zakona koji su bili na snazi u vrijeme donošenja osporenog Cjenika, ne proizlazi da bi zaduživanje određene djelatnosti (u nekim slučajevima ovisno i o veličini prostora u kojem se djelatnost obavlja) propisanom veličinom spremnika i posljedično tome obračun troškova gospodarenja otpadom prema volumenu spremnika i broju odvoza, bilo nezakonito.

Potencijalni sukob interesa gradonačelnika, od kojeg je sukladno odredbi članka 21. stavka 1. ZKG-a pribavljena prethodna suglasnost na cjenik, nije od utjecaja na zakonitost Cjenika.

Zbog svega navedenog Sud je odgovarajućom primjenom odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.) zahtjev kao neosnovan odbio.

U Zagrebu 28. studenoga 2017.

Predsjednica vijeća
mr. sc. Inga Vezmar Barlek, v.r.